

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 1323

Warszawa, 6 marca 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Borysa Budkę.

(-) Tadeusz Arkit; (-) Joanna Bobowska; (-) Jerzy Borowczak; (-) Borys Budka; (-) Jerzy Budnik; (-) Piotr Cieśliński; (-) Barbara Czaplicka; (-) Zofia Czernow; (-) Zenon Durka; (-) Joanna Fabisiak; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Lidia Gądek; (-) Magdalena Gąsior-Marek; (-) Tomasz Głogowski; (-) Rafał Grupiński; (-) Marek Hok; (-) Maria Małgorzata Janyska; (-) Bożena Kamińska; (-) Jan Kaźmierczak; (-) Krystyna Kłosin; (-) Brygida Kolenda-Łabuś; (-) Agnieszka Kołacz-Leszczyńska; (-) Ewa Kołodziej; (-) Sławomir Kowalski; (-) Jacek Kozaczyński; (-) Marek Krzakała; (-) Krzysztof Kwiatkowski; (-) Józef Lassota; (-) Arkadiusz Litwiński; (-) Marek Łapiński; (-) Beata Małecka-Libera; (-) Anna Nemś; (-) Tomasz Piotr Nowak; (-) Marzena Okła-Drewnowicz; (-) Maciej Orzechowski; (-) Witold Pahl; (-) Paweł Papke; (-) Jarosław Pięta; (-) Krystyna Poślednia; (-) Grzegorz Raniewicz; (-) Dorota Rutkowska; (-) Wojciech Saługa; (-) Krystyna Sibińska; (-) Henryk Siedlaczek; (-) Waldemar Sługocki; (-) Tomasz Smolarz; (-) Wiesław Suchowiejko; (-) Michał Szczerba; (-) Jakub Szulc; (-) Bożena Szydłowska; (-) Tomasz Szymański; (-) Marcin Święcicki; (-) Monika Wielichowska; (-) Ewa Wolak; (-) Marek Wójcik; (-) Wojciech Ziemiak; (-) Jerzy Ziętek; (-) Ewa Żmuda-Trzebiatowska.

USTAWA

z dnia2013 r.

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r.- Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.¹⁾) w art. 783 § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Jeżeli tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu lub referendarza sądowego albo ugoda zawarta przed sądem, postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności jest wydawane bez spisywania odrębnej sentencji przez umieszczenie na tytule egzekucyjnym klauzuli wykonalności i opatrzenie jej podpisem przez skład sądu albo referendarza sądowego, który wydaje postanowienie. Na oryginale orzeczenia umieszcza się wzmiankę o nadaniu klauzuli wykonalności. W razie nadania klauzuli innym tytułom klauzulę umieszcza się na tytule egzekucyjnym przedstawionym przez strony.

¹⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699, z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319, Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 662, Nr 106, poz. 731, Nr 112, poz. 766, 769, Nr 115, poz. 794, Nr 121, poz. 831, Nr 123, poz. 849, Nr 176, poz. 1243 i Nr 247, poz. 1845 oraz z 2008 r. Nr 59, poz. 367, Nr 96, poz. 609 i 619, Nr 110, poz. 706, Nr 116, poz. 731, Nr 119, poz. 772, Nr 120, poz. 779, Nr 122, poz. 796, Nr 171, poz. 1056, Nr 220, poz. 1431, Nr 228, poz. 1507, Nr 231, poz. 1547 i Nr 234, poz. 1571, z 2009 r. Nr 26, poz. 156, Nr 67, poz. 571, Nr 69, poz. 592 i poz. 593, Nr 131, poz. 1075, Nr 179, poz. 1395, Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 3, poz. 13, Nr 7, poz. 45, Nr 24, poz. 125, Nr 40, poz. 229, Nr 108, poz. 684, Nr 109, poz. 724, Nr 125, poz. 842, Nr 152, poz. 1018, Nr 155, poz. 1037, Nr 182, poz. 1228, Nr 197, poz. 1307, Nr 215, poz. 1418, Nr 217, poz. 1435, z 2011 r. Nr 34, poz. 173, Nr 85, poz. 458, Nr 87, poz. 482, Nr 92, poz. 531, Nr 112, poz. 654, Nr 129, poz. 735, Nr 138, poz. 806 i 807, Nr 144, poz. 854, Nr 149, poz. 887, Nr 224, poz. 1342, Nr 233, poz. 1381, Nr 234, poz. 1391 oraz z 2012 r. poz. 908.

§ 4. Przepisu § 3 nie stosuje się do nadania klauzuli wykonalności orzeczeniu wydanemu w elektronicznym postępowaniu upominawczym. W takim wypadku klauzulę wykonalności pozostawia się wyłącznie w systemie teleinformatycznym, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 778¹, 787, 787¹, 788 oraz 789.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 22 listopada 2010 r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność § 182 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. z 2007 r., Nr 38, poz. 249, z późn. zm.), w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2009 r., z art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, a przez to z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zakwestionowany przepis dopuszczał możliwość nadania klauzuli wykonalności orzeczeniu sądowemu i ugodzie sądowej bez wydawania oddzielnego postanowienia w tym przedmiocie, chyba że klauzula miała być nadana na rzecz osoby lub przeciwko osobom, które nie były wymienione w tytule egzekucyjnym jako uprawnione lub zobowiązane albo tytuł egzekucyjny został wydany w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego spowodował rozbieżności w praktyce sądów dotyczące potrzeby wydawania oddzielnego postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności. Nadawanie klauzuli polegające na sporządzeniu odrębnej sentencji postanowienia wraz z uzasadnieniem powoduje dodatkowe obciążenie sądów i ma niekorzystny wpływ na szybkość i sprawność rozpoznawania wniosków o nadanie klauzuli wykonalności oraz pozostałych spraw sądowych. O ile bowiem wydanie takiego postanowienia wraz z uzasadnieniem w jednostkowej sprawie nie jest skomplikowane i czasochłonne, o tyle wydanie większej ilości tego rodzaju orzeczeń pochłania bardzo dużo czasu, który mógłby być wykorzystany na inne czynności orzecznicze. Należy zaznaczyć, że nadanie tzw. deklaratywnej klauzuli wykonalności tytułowi pochodzącemu od sądu nie jest czynnością tak doniosłą, aby wymagane było wydanie odrębnego orzeczenia w tym przedmiocie. W postępowaniu klauzulowym, jako postępowaniu sumarycznym, należy dążyć do uproszczenia czynności orzeczniczych. Uproszczona forma nadawania klauzuli wykonalności funkcjonowała od wielu lat i była powszechnie akceptowana. Zważywszy, że Trybunał Konstytucyjny zakwestionował regulację zawartą w § 182 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2009 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych jedynie ze względu na umiejscowienie jej w rozporządzeniu, a nie w ustawie i nie podważył dopuszczalności uproszczonego trybu nadawania klauzuli, niezbędne jest uregulowanie

powyższej kwestii w Kodeksie postępowania cywilnego. Z tych względów proponuje się zmianę treści art. 783 § 3 k.p.c. Według tego przepisu, postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności orzeczeniom sądu lub referendarza sądowego oraz ugom zawartym przed sądem będzie wydawane bez spisywania odrębnej sentencji przez umieszczenie na tytule egzekucyjnym klauzuli wykonalności. Będzie ona podpisywana przez skład sądu (czyli sędziego) albo referendarza sądowego, który nadaje klauzulę. Na oryginale tytułu egzekucyjnego będzie umieszczana wzmianka o nadaniu klauzuli wykonalności.

Nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu, który nie pochodzi od sądu, będzie dokonywane – jak dotychczas – w drodze odrębnego postanowienia, a klauzula będzie umieszczana na tytule egzekucyjnym przedstawionym przez strony.

„Uproszczona klauzula” nie znajdzie też zastosowania do tytułów egzekucyjnych w postaci orzeczeń wydawanych w elektronicznym postępowaniu upominawczym. W tym zakresie zostanie utrzymany dotychczasowy tryb postępowania.

Cel wprowadzenia ustawy

Proponowane zmiany wyeliminują rozbieżności w praktyce sądów, których konsekwencje dotyczą wierzycieli. Zdarza się bowiem, że komornicy sądowi nie honorują tytułów wykonawczych, zaopatrzonych klauzulą wykonalności nadaną w trybie uproszczonym. Projektowane zmiany przyczynią się też do zmniejszenia obciążenia sądów i referendarzy sądowych.

Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje ustawa

Propozycje zawarte w projekcie dotyczą nieograniczonego kręgu jednostek, które mogą występować w charakterze wierzycieli w postępowaniu klauzulowym i egzekucyjnym. Zmiany dotyczą również działalności organów procesowych.

Skutki społeczno-gospodarcze oraz finansowe ustawy

Wejście w życie projektowanej nowelizacji nie spowoduje negatywnych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 21 marca 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Borys Budka)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r., poz. 32 ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy zakłada zmianę art. 783 § 3 i § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zmianami).

Projekt dotyczy postępowania w sprawie nadania klauzuli wykonalności. Przewiduje on, iż postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności jest wydawane bez spisywania odrębnej sentencji przez umieszczenie na tytule egzekucyjnym klauzuli wykonalności i opatrzenie jej podpisem przez skład sądu albo referendarza sądowego, który wydaje postanowienie. Dotyczy to następujących tytułów egzekucyjnych – orzeczenia sądu, orzeczenia referendarza sądowego oraz ugody zawartej przed sądem. W przypadku innych tytułów, klauzula jest umieszczana na tytule egzekucyjnym przedstawionym przez strony, przy czym odrębna procedura jest przewidziana w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Warszawa, 21 marca 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy
poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania
cywilnego (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Borys Budka) jest
projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt ustawy zakłada zmianę art. 783 § 3 i § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zmianami).

Projekt dotyczy postępowania w sprawie nadania klauzuli wykonalności. Przewiduje on, iż postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności jest wydawane bez spisywania odrębnej sentencji przez umieszczenie na tytule egzekucyjnym klauzuli wykonalności i opatrzenie jej podpisem przez skład sądu albo referendarza sądowego, który wydaje postanowienie. Dotyczy to następujących tytułów egzekucyjnych – orzeczenia sądu, orzeczenia referendarza sądowego oraz ugody zawartej przed sądem. W przypadku innych tytułów, klauzula jest umieszczana na tytule egzekucyjnym przedstawionym przez strony, przy czym odrębna procedura jest przewidziana w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Warszawa, dnia 9 kwietnia 2013 r.

BSA V - 021 - 137/13

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu 10. 04. 2013

**Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 marca 2013 r., GMS-WP-173-99/13 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy nie zgłasza uwag do **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego**.

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI

Warszawa, dnia 3 kwietnia 2013 r.

KRK/IV/631/13

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu 08. 04. 2013

Szanowny Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00 – 902 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 marca 2013 r. (GMS-WP-173-99/13) dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego uprzejmie informuję, iż w ocenie Krajowej Rady Komorniczej w Warszawie proponowana zamiana co do zasady jest zasadna i potrzebna. Zastrzeżenia jednak budzi sposób wprowadzenia zmiany.

W chwili obecnej przepis art. 783 § 3 i 4 k.p.c. stanowi: „§ 3. Jeżeli tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu, klauzulę umieszcza się na wypisie orzeczenia, czyniąc wzmiankę o jej wydaniu na oryginale orzeczenia. W innych wypadkach klauzulę umieszcza się na tytule egzekucyjnym przedstawionym przez strony. § 4. Jeżeli tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie wydane w elektronicznym postępowaniu upominawczym, klauzulę wykonalności pozostawia się wyłącznie w systemie teleinformatycznym, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 778¹, 787, 787¹, 788 oraz 789”.

Aktualnie obowiązujący stan prawny nie reguluje, zatem w żaden sposób kwestii dopuszczalności tzw. uproszczonego trybu nadawania klauzuli wykonalności, tj. nadawania klauzuli bez konieczności wydawania odrębnego postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności. Tryb taki przewidziany był w treści § 182 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. z 2007 r., Nr 38, poz. 249 ze zm.). Przepis ten stanowił, że „jeżeli tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu albo ugoda zawarta przed sądem, sąd nie wydaje oddzielnego postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności, chyba że klauzula ma być nadana na rzecz osoby lub przeciwko osobom, które nie są wymienione w tytule egzekucyjnym jako uprawnione lub zobowiązane, albo tytuł egzekucyjny został wydany w elektronicznym postępowaniu upominawczym”. Przepis ten

słusznie został zakwestionowany przez Trybunał Konstytucyjny (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 listopada 2010 r., P 28/08). Podstawowym zastrzeżeniem było, iż wskazana materia regulowana była w akcie wykonawczym, bez upoważnienia ustawowego.

Zasadnie zatem obecnie proponuje się „przeniesienie” dotychczasowej normy zawartej w regulaminie do kodeksu postępowania cywilnego. Tym niemniej owo „przeniesienie” nie może polegać na dodaniu zapisu do dotychczasowej regulacji zawartej w art. 783 k.p.c., albowiem - jak wskazano wyżej – regulacja ta dotyczy zupełnie innego zagadnienia. Przepis art. 783 k.p.c. określa, co winna zawierać klauzula wykonalności, nie stanowi zaś o sposobie jej nadawania.

Tym samym wydaje się, że lepszym rozwiązaniem byłoby zamieszczenie proponowanego rozwiązania w treści art. 781 lub 782 k.p.c., albo też w odrębnie utworzonej jednostce redakcyjnej (np. art. 782¹ k.p.c.).

Wydaje się również, że proponowana treść (*„jeżeli tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu lub referendarza sądowego albo ugoda zawarta przed sądem, postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności jest wydawane bez spisywania odrębnej sentencji przez umieszczenie na tytule egzekucyjnym klauzuli wykonalności i opatrzenie jej podpisem przez skład sądu albo referendarza sądowego, który wydaje postanowienie. W razie nadania klauzuli innym tytułom klauzulę umieszcza się na tytule egzekucyjnym przedstawionym przez strony”*) jest wadliwa.

Zamiast sformułowania *„jeżeli tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu lub referendarza sądowego albo ugoda zawarta przed sądem”* wystarczające byłoby odesłanie w postaci: *„tytułom egzekucyjnym, o których mowa w art. 777 § 1 pkt. 1 i 1¹”*.

Niewłaściwe jest również sformułowanie, iż *„postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności jest wydawane bez spisywania odrębnej sentencji przez umieszczenie na tytule egzekucyjnym klauzuli wykonalności”* – lepszym rozwiązaniem było to zawarte w regulaminie, a mianowicie *„sąd nie wydaje oddzielnego postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności”*. Proponowane rozwiązanie wskazuje, bowiem, że – nawet w przypadkach orzeczeń sądów – postanowienie o nadaniu klauzuli jest wydawane, lecz nie spisuje się odrębnej sentencji, a jedynie podpisanie klauzuli (pieczęci). Takie rozwiązanie byłoby słuszne, gdyby tryb taki był przewidziany dla wszystkich tytułów egzekucyjnych. W przeciwnym razie dla jednych tytułów pieczęć byłaby postanowieniem, dla innych zaś nie.

Zastrzeżenie budzi też wskazanie, iż owo postanowienie opatrzone winno być „*podpisem przez skład sądu albo referendarza sądowego, który wydaje postanowienie*”. Postanowienie o nadaniu klauzuli wydaje sąd jednoosobowo (art. 782 § 1 k.p.c.). Brak więc podstaw, by klauzulę podpisywał „skład sądu”.

Konsekwencją zamieszczenia proponowanego rozwiązania w treści art. 783 § 3 k.p.c. jest niezrozumiała treść zdania drugiego tego przepisu, odnosząca się do innych tytułów (innych niż orzeczenie sądu, ugoda zawarta przed sądem, czy orzeczenie referendarza sądowego). Zgodnie z treścią art. 783 § 3 zd. 2 k.p.c. „*W razie nadania klauzuli innym tytułom klauzulę umieszcza się na tytule egzekucyjnym przedstawionym przez strony*”. Powiązanie tego przepisu ze zdaniem pierwszym mogłoby sugerować, iż również w tym przypadku zbędne jest wydawanie odrębnego postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności, a jedynie klauzulę (podpisaną przez skład sądu lub referendarza) umieszcza się na odpisie przedstawionym przez strony.

Propozycja zmiany art. 783 § 3 i 4 k.p.c. nie uwzględnia odrębności w przypadku konieczności nadania klauzuli na rzecz osoby lub przeciwko osobom, które nie są wymienione w tytule egzekucyjnym, jako uprawnione lub zobowiązane.

Z proponowanej treści art. 783 § 4 wynika, że „*przepisu § 3 nie stosuje się do nadania klauzuli wykonalności orzeczeniu wydanemu w elektronicznym postępowaniu upominawczym. W takim wypadku klauzulę wykonalności pozostawia się wyłącznie w systemie teleinformatycznym, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 778¹, 787, 787¹, 788 oraz 789*”. Skoro przepis § 3 stanowić ma o dopuszczalności nadawania klauzuli bez sporządzania odrębnej sentencji postanowienia o nadaniu klauzuli i nie ma mieć zastosowania do orzeczeń wydawanych w elektronicznym postępowaniu upominawczym, oznacza to, iż orzeczeniom wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym konieczne będzie nadawanie klauzuli wykonalności poprzez wydanie odrębnego postanowienia o nadaniu klauzuli. Podwójna negacja („z wyłączeniem przypadków”) spowoduje, iż „uproszczony” tryb nadawania klauzuli będzie miał zastosowanie (także, co do orzeczeń wydanych w elektronicznym postępowaniu upominawczym) w przypadkach określonych w art. 778¹, 787, 787¹, 788 oraz 789 k.p.c. Takie rozwiązanie jest całkowicie błędne i niezrozumiałe.

Błędnie również projekt nie przewiduje przepisów przejściowych upoważniających do stosowania zmienionej (uproszczonej) procedury do orzeczeń wydanych przed wejściem w życie noweli.

Reasumując wskazać należy, iż propozycja przywrócenia „uproszczonego” trybu nadawania klauzuli wykonalności orzeczeniom sądu, referendarza sądowego oraz ugodom zawartym przed sądem

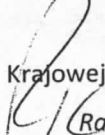

Krajowa Rada Komornicza

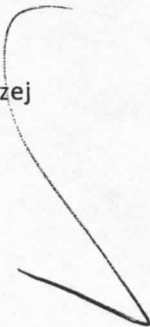
zasługuje na pełną akceptację. Jednakże proponowana forma przywrócenia takiej instytucji jest całkowicie niezastępująca na uwzględnienie.

Mam nadzieję, iż powyższy uwagi okażą się pomocne i zostaną uwzględnione w toku dalszych prac legislacyjnych.

Z poważaniem

Prezes
Krajowej Rady Komorniczej
Rafał Fronczek

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

Nr WOK-020-48/13

Dot.: GMS-WP-173-99/13

Warszawa, 16 kwietnia 2013 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu 18. 04. 2013

Pan Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu

szanowny Panie Ministrze!

W załączeniu, uprzejmie przesyłam opinię Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 kwietnia 2013 r. w przedmiocie *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego*.

*Z poważaniem
ceł omk.*

SSN Antoni Górski

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

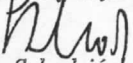
z dnia 11 kwietnia 2013 r.

**w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks
postępowania cywilnego**

Krajowa Rada Sądownictwa po zapoznaniu się z treścią powyższego projektu nie zgłasza uwag do jego treści.

Biuro Krajowej Rady Sądownictwa
ZA ZGODNOŚĆ Z ORYGINAŁEM

DYREKTOR
Wydziału Organizacyjnego i Kadr
Biura Krajowej Rady Sądownictwa

Marian Szkodziński

Przewodniczący
Krajowej Rady Sądownictwa

SSN Antoni Górski
*

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PROKURATOR GENERALNY

PG VII G 025-129/13

Warszawa, dnia 26.06 2013 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu 02.05.2013

Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Stołowy Panie Ministrze

W nawiązaniu do pisma z dnia 28 marca 2013 r., nr GMS-WP-173-99/13, dotyczącego *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego*, przekazanego do zaopiniowania przez Prokuratora Generalnego w trybie art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599), pozwolę sobie wyrazić następujące stanowisko.

Przedstawiony projekt – w swoim założeniu – ma służyć realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 listopada 2010 r., sygn. akt P 28/08, w którym Trybunał stwierdził niezgodność § 182 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych z art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, a przez to niezgodność z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

Zasadniczym argumentem przemawiającym za niekonstytucyjnością § 182 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości było uznanie, że organ wykonawczy przepisem tym wykroczył poza zakres przedmiotowy upoważnienia zawartego w art. 41 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, przez co – w konsekwencji – naruszony został art. 92 ust. 1 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny podniósł, że nadanie klauzuli wykonalności, zastępujące wydanie postanowienia o jej nadaniu, nie może być uznane za czynność administracyjną. Wywiera ona bowiem bezpośredni skutek na sytuację prawną

podmiotów, których praw i obowiązków dotyczy klauzula wykonalności. Jest zatem czynnością sądową, wymagającą uregulowania w formie ustawowej.

Zdaniem Trybunału, przepis § 182 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości nie tylko zmienił kodeksowe reguły nadawania klauzuli wykonalności, ale także spowodował brak możliwości zaskarżenia klauzuli nadanej w trybie tego przepisu.

W końcowej części omawianego wyroku, Trybunał Konstytucyjny wskazał, że do ustawodawcy należy decyzja, czy wprowadzić poprzednio obowiązującą normę (§ 182 rozporządzenia) na poziom ustawowy, mając przy tym na uwadze wątpliwości związane z kwestią zaskarżalności klauzuli wykonalności, której nadanie nie jest poprzedzone wydaniem postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności, czy też ustaloną w Kodeksie postępowania cywilnego procedurę uznać za regułę, bez kodeksowych wyjątków.

Treść opiniowanego projektu wskazuje, że projektodawca nie ograniczył się do wprowadzenia do Kodeksu postępowania cywilnego normy prawnej o takiej samej treści jaką wcześniej zawierał § 182 rozporządzenia, a dokonał modyfikacji przepisu. Sformułowanie zawarte w dawnym przepisie rozporządzenia – „sąd nie wydaje oddzielnego postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności” – zastąpione zostało propozycją zamieszczenia w art. 783 § 3 K.p.c. zwrotu – „postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności jest wydawane bez spisywania odrębnej sentencji przez umieszczenie na tytule egzekucyjnym klauzuli wykonalności”.

Z uzasadnienia projektu nie wynika, czym kierował się projektodawca formułując ten – zawiły językowo – zwrot, gdyż ograniczył się jedynie do wskazania praktycznej strony nadawania klauzuli wykonalności w uproszczonym trybie.

Można przyjąć, że zamiarem projektodawcy jest to, aby sąd jednak wydawał postanowienie o wydaniu klauzuli wykonalności w uproszczonej formie tj. „bez spisywania odrębnej sentencji”, czym nawiązał do art. 356 k.p.c., w którym (w przewidzianym w tym przepisie przypadku), rozstrzygnięcie wpisywane jest do protokołu. Z dalszej części omawianego zwrotu wynika, że postanowienie to wydawane jest w formie nadania klauzuli wykonalności na tytule egzekucyjnym.

Skoro – zarówno w orzecznictwie, jak i doktrynie – przyjmuje się, że samo nadanie klauzuli wykonalności jest także postanowieniem, to należałoby rozważyć, czy „rozciąganie” skutków jednego postanowienia na dwa stadia postępowania klauzulowego jest zasadne. Inaczej ujmując, czy nie należałoby przyjąć, że samo zamieszczenie na tytule egzekucyjnym klauzuli wykonalności jest uproszczoną formą postanowienia, do którego zastosowanie znajdowałaby reguła zaskarżenia, zawarta w art. 795 § 1 K.p.c.

Wypada zauważyć, że zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 783 § 3 K.p.c., klauzulę wykonalności należy opatrzyć podpisem przez skład sądu albo referendarza sądowego. Zgodnie natomiast z normą zawartą w art. 782 § 1 K.p.c., klauzulę wykonalności nadaje sąd jednoosobowo na wniosek wierzyciela. Powstaje zatem wątpliwość, co do słuszności użycia w projektowanym przepisie „przez skład sądu”.

Reasumując, przedstawiony do zaopiniowania projekt, realizuje wyrok Trybunału Konstytucyjnego dnia 22 listopada 2010 r. jedynie w tym znaczeniu, że uproszczony tryb nadawania klauzuli wykonalności proponuje się uregulować w formie ustawowej (kodeksowej).

Z podziękowaniem

Wz
PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO
Marek Jamrogowicz